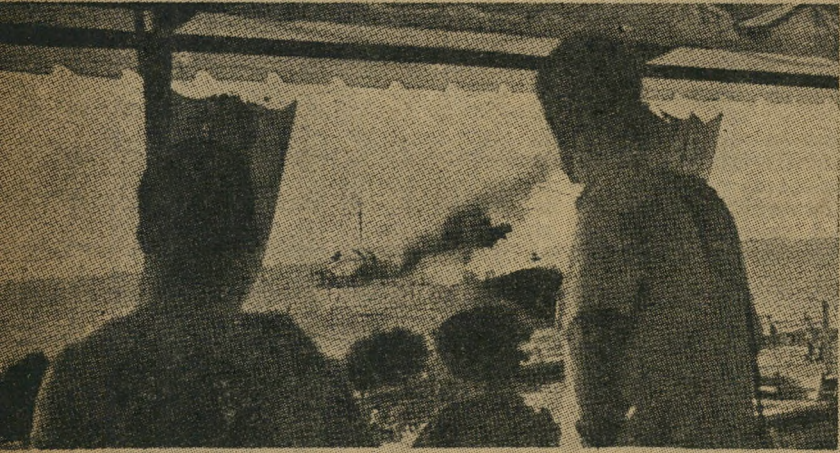

אלטלנה

האניה בוערת!

משקיפי אים משקיפים על אי ההצגה הפנימית של ישראל

זמנה פרטית של נערי. היו שזמם. אניה היסטורית!

מות אלטלנה שלושה צילומים אלה הופיעו בעולם הזה, בשבוע בו הועלתה אלטלנה באש, מול חוף תל-אביב. השלד החרון של אניית-הנשק נשאר עומד על שרטון זמן רב, עד שנגרר מסקומו וסובע הרחק בלב-ים.

אומללים — כי אם לוחמים עבריים העולים על אניה כדי להצטרף לחזית. בעזרת השלטונות הצרפתיים והאמריקאים, ובעזרת שלטונות ידעו בדיוק מי הם קאיים בגרמניה, העברנו את כוח האדם ללא תקלות. אותם שלטונות ידעו בדיוק מי הם החוצים את הגבולות, ולאיוזה מטרה מועדות פניהם. בסך הכל עלו כ-850 לוחמים על אלטלנה, בעת שזו עגנה במרסיי. אחרי כן הועברה האניה לגמל צודי בשם קיבק, בצרפת, שם הוטען הנשק. לא בגניבה — כי אם בגלוי, ביום ובלילה. אל המזח הביאו אותה משאיות של הצבא הצרפתי.

על קיום אלטלנה נודע באותו זמן גם לאינטליגנציה הבריטית.

★ ★ ★

הנשק לרשות צה"ל

ה ברי נתן גרמנטי, שהיה בין אלה שברחו עם מריוור ממתנה המעצר בקניה, שמואל מרלין מארצות-הברית, ואנוכי, יצאנו לישראל כדי להודיע על רכישת-הנשק העצומה ולעשות את ההכנות המתאימות לקראת בואה ארצה של אלטלנה. מתפקידו של נתן היה לשוב אחרי-כך ולהצטרף לאניה ולהגיע עמה לחוף, לפי התוכנית שתיקבע בישראל. היה זה בתחילת יוני, 1948. התקשרנו מיד עם מר בגין ויתר חברי המפקדה ומסרנו להם על בוא האניה. הם לא יכלו להאמין כי אמנם תבוא סוף-סוף אלטלנה ארצה, ביחוד לאחר אותה ציפיה עקרה של 100 ימים לפני הפלישה הערבית. אבל החברים השתכנעו עד מהרה.

באותו יום, או אולי יום יפני כן, הוכרזה הפוגה בארץ-ישראל לעשרה ימים. ניסינו לעכב את האניה, לדחות את בואה עד לאחר תום התפוגה. אך הקשר לא פעל. מכל מקום, עוד לפני שניסינו להתקשר עם אלטלנה, הודיע לי מר בגין: "יש לקרוא לנציגי הממשלה ולהודיע להם על בוא האניה".

בהיותי חדש כמעט, אחרי שבמשך ארבע וחצי שנות מאסרי הייתי מנותק מן המתרחש

כמו אניית-הרפאים האגדית, המהלכת כצללית בים האינו מוף, שמה לה אניית-הנחיתה "אלטלנה" בפניות הבלתי-רצויות ביותר של הנוף הישראלי. בשבוע שעבר צץ צילה פעם נוספת בכנסת. היה זה לגמרי במקרה. על סדר יומן של הכית היו מונחות הצעות, שהוגשו עליידי הצ"כ רי חירות, להקים ועדת חקירה פרלמנטרית שתחקור ותגלה את זהותה של אותה אישיות אשר הציעה לדויד בן-גוריון לתפוס את השלטון, ערב הבחירות הקודמות. ראש הממשלה בחר את הדרך הנוחה לו ביותר — הוא הכחיש כי אישיות כלשהי הציעה לו אירעם דרך כה בלתי-דמוקרטית. וכדרכו, ניסה להעביר את המלחמה לשטחו של היריב. כיצד, שאל ראש הממשלה, מרשה לעצמה תנועת החירות לדבר על תפיסת-שלטון, כשהיא עצמה זממה להפיל את השלטון בכוח? לולא הכריחם הוא, השתמע מרבני בוגי, כי אז לא היה האצ"ל מתפרק והיה מנסה לחולל מרד מזוין. השם "אלטלנה" מילא את חלל הכית, הידרה בין צעקות הח"כים. השבוע השיבו אנשי חירות לראש הממשלה בנשקו הוא, ניצלו את תכסיפי-החמטיה שלו כדי להעלות את פרשת "אלטלנה" לדיון מלא. בעמודים אלה מגלה סגן יושב-ראש הכנסת, ח"כ חירות אריה בן-אליעזר, לראשונה, פרטים מלאים על פרשת "אלטלנה", כאחד שהכירם ובקיא היה בהם מקרוב.

— זאת ח"כ אריה בן-אליעזר —

מן הרגע הראשון שהאניה אלטלנה נקתה עליידי הליגה למען ארץ-ישראל החופשית, בארצות-הברית, ידענו שהיא עתידה להרשם בהסטוריה. אם כי לא בצורה שהיא נרשמה. אלטלנה היתה אניית-נחיתה צבאית-אמריקאית, שנקתה בארצות-הברית עוד בימי השלטון הבריטי בארץ. על-מנת להעביר בה נשק וכוחות לוחמים לארץ-ישראל. כשנה לפני צאת הבריטים מהארץ הפליגה אלטלנה ליס-התיכון, חיכתה שירוכז נשק בכמות מספקת להעברתו ללוחמי-המחתרת. אולם כמיוות גדולת לא רוכזו ולא היה כדאי לסכן את אלטלנה. היא הועסקה בהפלגות מסחריות בין מרסיי ונמלי צפון-אפריקה; הנשק הועבר בדרכים שונות לידי לוחמי הארגון הצבאי הלאומי בארץ, ואילו אלטלנה המשיכה לחכות ליום בו תמלא את יעודה.

היה זה יעוד הסטורי. התוכנית היתה רחבה ביותר: להעביר גדוד שלם של לוחמים, על נשק מלא, ולבצע נחיתה בכוח בחוף הארץ, שהיתה נתונה באותם הימים תחת שלטון הבריטים.

בא 29 בנובמבר 1947 ואתו החלטת החלוקה של האו"ם. היו כאלה, כמו מר משה שרת, שהאמינו כי החלוקה תבוצע בחסות האומות-המאוחדות ובכוחן; שארבעת אלפים חיילים דניים ישגורו ארצה להגן על מדינת היהודים. אנו לא היינו בין המשלים את עצמם. מר מנחם בגין, אז מפקדו של הארגון הצבאי הלאומי, שיגר מכתב לכל הסניפים בחוף-לארץ ובו הקריאה: נותרו עוד מאה ימים. ב-15 במאי יפלו צבאות ערב. עד אז, יש לרכז מקסימום של כוחות, ואומנם רוכזו כמיוות גדולות של נשק, אך עדיין לא מספיק כדי למלא את אלטלנה.

★ ★ ★

דפארים על נושאת מטוסים

ה מישהיעשר יום לפני צאת הבריטים, ב-1 במאי 1948, הגעתי לצרפת אחרי שברחתי ממחנה המעצר הבריטי באיטריאה. המלגתי מגיבוסי על גבי נושאת-מטוסים צרפתית, שהועמדה במיוחד לרשות מר שמיר, מפקד הלח"י, ולרשותי אחרי בריחתנו. היתה זו הדרך היחידה עבורנו להגיע לאירופה, כי כל אניית-סוחר שעברה בתעלת-סואץ עמדה בביקור רת קפדנית של השלטונות הבריטיים-מצריים, שחיפשו אחר הבורחים ממחנות ההסגר.

אני מספר זאת, כדי להוכיח שיחסינו עם צרפת היו הדוקים מאוד, עוד לפני קום המדינה ולפני ששוגרו לפרים שגרירים ודיפלומטים רשמיים. באותם הימים ייצג את עם ישראל כלפי צרפת שגריר אחד נאמן: הלוחם העברי. לנציגי אצ"ל בצרפת היו קשרים מצויינים עם המוסדות הרשמיים ביותר ועם האנשים החשובים ביותר שם. הודות לקשרים אלה הצליחה המתחרת אחרי משאומתן ארוך, להשיג נשק חדש בכמויות עצומות. ליתר דיוק: נשק ליוון 30 אלף איש — ללא כסף!

עדיין מוקדם לגלות את כל פרטי פרטיו של אותו משאומתן היסטורי. אבל דבר אחד אפשר לקבוע: הארגון הצבאי הלאומי הצליח — ללא כסף, רק בכוח ההשפעה של גבורת לוחמי בארץ, וקשרי נציגיו בחוף-לארץ — להשיג מה שלא הצליחה להשיג הסוכנות היהודית עם עשרות מיליוני הדולרים שעמדו לרשותה ומאות הנציגים שפעלו בגולה מטעם ההגנה והסוכנות היהודית כאחת.

★ ★ ★

נשק עזי משאיות צרפתיות

אותו משלוח באלטלנה, היו 5000 רובים אנגליים, למעלה מארבעה מיליון כדורים, 250 מכונות יריה, 50 בזוקות, 3000 פצצות אוויריות, מספר זחלים ועשרות טונות של חומר-נפץ, שרוכזו עליידי אנשי אצ"ל ממקורות אחרים במשך הזמן. אני זוכר את הפרטים, כאלו רק אתמו הטוען הנשק על האניה.

ברגע שהיה ברור לנו כי הנשק אמנם יימסר לידינו, ומאחר וצוות האניה היה שייך כולו לארגון הצבאי הלאומי, החלטנו לגייס מיד את כוח-האדם של האצ"ל, שהותזק במחנות אימונים באיטליה, גרמניה וצרפת, ולהעלותו על אלטלנה, כדי שיפליג יחד עם הנשק לארץ-ישראל. היתה זו תמונה נפלאה של גיוס חיילים ממש. לא שארית פליטה או גדרפים